

Vaklessen op afstand (docenten)

We zijn inmiddels in de derde week van het afstandsleren beland en hebben verschillende ervaringen van scholen gehoord. Er zijn scholen die tot nu toe alleen opdrachten aan leerlingen hebben verstrekt die leerlingen moesten inleveren (wat meteen vragen oplevert als: moet je dat allemaal gaan nakijken), andere scholen zijn direct gestart met het geven van online vaklessen. Ook het geven van periode-onderwijs wordt op verschillende manieren vorm gegeven (zie daarover *instructiekaart periodelessen en periodeschrift*).

Wat we zien, is dat een zekere eenduidigheid zorgt voor rust bij docenten en leerlingen. Dat vraagt om heldere afspraken. Allereerst het definiëren van een basiskanaal volgens welke alle officiële informatie verloopt. Dat kan it's learning zijn, of magister of Somtoday.

Daarnaast kiezen scholen ook voor een verschillende roostering:

- 1 vakles per vak per week online en 1 uur thuis werken
- 2 vaklessen per week online van 50 minuten
- Meerdere vaklessen per week, maar van 30 minuten

Hieronder een bewerkt voorbeeld van een instructiekaart voor docenten, gebaseerd op wat de Bernard Lievegoed School in Maastricht beschikbaar heeft gesteld.

Hoe is een les opgebouwd?

1. Er is een opstart met de klas / incheck-moment (via Teams)
 - a. Elke leerling zet even zijn/haar webcam aan
 - i. Geluid uit/dempen
 - b. Als docent check je even of iedereen er is / hoe iedereen erbij zit (max 5 min)
 - i. Dit kan elke keer anders
 - ii. Niet bij alle 30 leerlingen
 - iii. Voorbeeld: "Wie kan iets zeggen over hoe je de eerste week vond gaan, steek even je hand op voor de webcam"
 - iv. Voorbeeld: "Vertel eens Pietje hoe was de afgelopen week voor jou?"
 - v. Voorbeeld: "Zo we gaan beginnen, best wel even anders de afgelopen weken. Wie moest ook echt even wennen en kan daar iets over vertellen?"

Toelichting: Het is van belang dat we als school goed het contact onderhouden met de leerlingen. Vandaar dat elke les start met een moment in Teams waarop de leerling ook even zijn/haar webcam aanzet. Net zoals je in de klas het contact hebt en elkaar even ziet of aanspreekt, kan dat in Teams ook.

2. Doel/Verwachtingen van de les (via Teams)
 - a. Als docent maak je duidelijk hoe deze les eruit gaat zien; uitleg, zelfstandig werken, uitcheck.
 - i. Hierin kun je ook differentiëren (is er een deel van de uitleg die niet iedereen hoeft te volgen?)
 - b. Het is duidelijk hoe een leerling kan verder werken als itslearning eruit ligt.

3. Zelfstandig werken
 - a. Leerlingen werken zelfstandig aan opdrachten/huiswerk
 - b. Dit staat in de studieplanner op itslearning
 - i. **Opmerkingen:** Zet geen nieuwe opdrachten of “hints” in de groepschat. Leerlingen die dit niet direct zien, lezen er hierna overheen als er veel berichten achteraan komen. Alle opdrachten dienen dus in de studieplanner te staan (of als opmerking op itslearning).
 - ii. **Tip:** Laat leerlingen de studieplanner downloaden, fotograferen. Ligt itslearning er dan onverhoopt uit, dan kunnen leerlingen toch verder werken.
 - c. Het is duidelijk wat een leerling kan doen als hij/zij een vraag heeft aan de docent
 - i. Privé- of groeps-chat in teams of itslearning
4. Afsluiting & feedback (max 5 min)
 - a. Je sluit de les af (bij voorkeur in Teams)
 - i. Heeft iedereen goed gewerkt?
 - ii. Zijn de lesdoelen behaald?
 - iii. Was dit een fijne les of kan er een volgende keer iets anders?
 - iv. Wat is nog huiswerk?

Toelichting: Met deze aanpak hopen we allereerst meer rust te creëren voor de leerlingen die op deze manier middels een vaste structuur elke les werken. Daarnaast vragen we dat de opbouw van de lessen op afstand minimaal aan dezelfde eisen voldoet als in een reguliere les (kop–romp–staart) met een balans in in- en uit- ademen (nu vertaald naar een balans in klassikale uitleg en zelfstandig werken).

Algemene Tips

- “Bouw in de eerste lessen ruimte in om vragen van leerlingen te beantwoorden. Zijn de studiewijzers voor iedereen helder en is het duidelijk wat de komende weken de bedoeling is?”
- “Praat duidelijk en niet te snel. De ervaring is dat je met een publiek op afstand, dat je toch net wat meer aandacht moet hebben voor met name tempo en articulatie.”
- “Maak duidelijke communicatieafspraken. Bijvoorbeeld dat de leerlingen de microfoon op hun device uitzetten als jij uitleg geeft. Bij digitaal lesgeven is er meer ruis en praat je sneller door elkaar.”
- “Bereid je lessen goed voor en zet alles klaar, zodat tijdens de les al je aandacht naar de inhoud en de interactie met leerlingen kan gaan.”